Автор: Даулеталина Гүлфара Атабаевна
Пән: Қазақ әдебиеті
Сынып: 9-сынып
Бөлім: Тарихи шындық пен көркемдік шешім
Тақырып: Мөңке би мен Майқы бидің сөздері

Оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтемеу):	Т/Ж: 9.1.2.1. Әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; А/И: 9.2.4.1. Автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу; Барлық оқушы орындай алады: Майқы би мен Мөңке бидің шешендік сөздерінің мазмұнын біледі, сұрақтарға жауап береді, өзіндік пікір айта алады. Оқушылардың көпшілігі орындай алады: Майқы би мен Мөңке бидің шешендік сөздеріндегі психологизмді анықтап, талдау жасай алады. Оқушылардың кейбіреулері орындай алады: Автор стиліне сүйене отырып, мысал келтіре алады, шынайы өмірмен байланыстырып шығармашылық ойтолғау жаза алады.
Сабақтың мақсаты:	Барлық оқушы орындай алады: Майқы би мен Мөңке бидің шешендік сөздерінің мазмұнын біледі, сұрақтарға жауап береді, өзіндік пікір айта алады. Оқушылардың көпшілігі орындай алады: Майқы би мен Мөңке бидің шешендік сөздеріндегі психологизмді анықтап, талдау жасай алады. Оқушылардың кейбіреулері орындай алады: Автор стиліне сүйене отырып, мы
Тілдік мақсаттар:	Тілдік мақсат Оқушылар орындай алады: Майқы би мен Мөңке бидің шешендік сөздерінің мазмұнын біледі, сұрақтарға жауап береді, өзіндік пікір айта алады, Майқы би мен Мөңке бидің шешендік сөздеріндегі психологизмді анықтап, талдау жасай алады, автор стиліне сүйене отырып, мысал келтіре алады, шынайы өмірмен байланыстырып шығармашылық ойтолғау жаза алады.
Күтілетін нәтиже:	Ишара: мадақтау, қошеметтеу, жылы шырай таныту. Ж. Баласағұн «Құтты білік» дастаны. «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы.Тарихтың,мәдениет пен тілдің біртұтастығы. Құрмет.Тілге құрмет.
Бағалау критерийлері:	Ж. Баласағұн «Құтты білік» дастаны. «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы.Тарихтың,мәдениет пен тілдің біртұтастығы. Құрмет.Тілге құрмет.
Құндылықтарды дарыту:	Ж. Баласағұн «Құтты білік» дастаны. «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы.Тарихтың,мәдениет пен тілдің біртұтастығы. Құрмет.Тілге құрмет.
АКТ-ны қолдану дағдылары:	сұрақ-жауап сыни тұрғыдан ойлау технологиясы
Пәнаралық байланыс:	қазақ тілі тарих
Бастапқы білім:	Жоспарланған жаттығу түрлері I. Ұйымдастыру кезеңі. 1. Сәлемдесу. оқушылардың сабаққа толық қатысуын тексеру, назарын сабаққа аудару. II. Психологиялық ахуал орнату. «Жұлдыз жорамал» тренингін ұйымдастырамын. Орындау шарты: Оқушыларға сары, жасыл, қызыл түсті жұлдызшаларды өз қалауларымен алғызамын. Жұлдызшалардың артында «Бүгін сені сәттілік күтіп тұр», «Ата – анаңа алғыс айтуды ұмытпа», «Досың сенің кеңесіңе зәру» деген сияқты жорамалдар болады. Содан кейін оқушылар жорамалдарды оқып, бір – біріне сәтті күн тілейді, ынтымақтастық қарым-қатынас орнатады. III.Сыныпты топқа бөлу . Әр түрлі жұлдыздардың түсі арқылы топқа бөлемін. 1- Топ –«Шешендер» 2- Топ -«Билер» 3- Топ - «Жыраулар» 4. Үй тапсырмасы. Ж. Баласағұнның «Құтты білік» дастаны бойынша сұрақтарға жауап беру. «Попкорн» әдісі арқылы жүзеге асады. Орындалу шарты: Өткен тақырып бойынша сұрақтар қойылады. Оқушылар жылдам орындарынан тұрып сұраққа жауап берулері керек. Дескриптор: - Ж. Баласағұнның өмірі мен шығармашылығын біледі. - Тақырыпқа қатысты сұрақтарға жауап бере алады. ҚБ: Мадақтау сөздер арқылы ауызша бағалаймын.

Сабақ барысы

Сабақ кезеңдері	**Жоспарланған іс-әрекет**	**Ресурстар**

Сабақтың басы (13.09)	Сабақтың тақырыбын жариялау. Мақсат пен бағалау критерийлерін оқушылармен бірге талқылау. Мұғалімнің кіріспе сөзі. Майқы би мен Мөңке бидің өмірі мен шығармашылығы жайлы оқушыларға түсінік беремін. 1 - тапсырма. Оқулықпен жұмыс. Майқы бидің нақыл сөздерін, Мөңке бидің шешендік сөзін оқу, сұрақтарға жауап беру, өзіндік пікірлерін айту. (Оқулықтан Майқы бидің нақыл сөздерін және Мөңке бидің шешендік сөздерін оқиды. Сұрақтарға жауап береді. Өзіндік пікірлерін айтады.) Дескриптор: -шешендік сөздің мағынасын түсінеді; -сұрақтарға жауап бере алады; -өзіндік пікірін дәлелдеп айта алады. ҚБ: Гүлді ұсыну арқылы бағалаймын. 2- тапсырма. Топтық жұмыс. Графикалық органайзерлердің көмегімен жүзеге асырылады. 1-топ. Кестені пайдаланып, Майқыға тән қасиеттерді санамалап айту. 2-топ. Төмендегі кестені пайдаланып, Мөңке кім? деген сұраққа жауап беру. 3-топ. «Қос диаграмма» кестесі арқылы Майқы би мен Мөңке бидің ұқсастығы мен айырмашылығын ажырату. Дескриптор: -Майқыға тән қасиеттерді санамалап айта алады. -Мөңке кім? деген сұраққа жауап бере алады. - Майқы мен Мөңке бидің ұқсастығы мен айырмашылығын ажыратып жаза алады. ҚБ «Екі жұлдыз, бір тілек» әдісі арқылы бағалауды жүзеге асырамын. 3- тапсырма. Жеке жұмыс. Айтылым. Майқы бидің «Қой асығы демеңіз, қолыңа жақса сақадай, жасы кіші демеңіз, ақылы жақса атадай» деген мақалды қалай түсінетіні туралы ойларын айту. Дескриптор: -Мақалдың мағынасын түсінеді; -Ойын еркін айта алады. ҚБ: «Қол шапалақтау» әдісі арқылы бағалаймын. 4-тапсырма. Жеке жұмыс. Жазылым. Мөңке бидің «Болашақты болжауы» шешендік сөзіндегі Ішінен шынтақ айналмау, бетінен алу, билігі жүрмеу тіркестерінің мағынасын ашып, түсіндіріп жазу. Дескриптор: - ойын жинақтай алады; - сөз тіркестерінің мағынасын аша алады; - түсіндіріп жаза алады. ҚБ: «Смайлик» арқылы бағалау. Сергіту сәті. «Бір – екі- үш- төрт- бес» әдісі арқылы жүзеге асырамын. Орындау шарты:Қатысушылардың бәрі бір мезгілде, алдымен оң қолын, сосын сол қолын жоғары қарай сермеп тұрып, бірден беске дейін санайды.Келес жолы төртке дейін, сосын үшке, сосын екіге дейін, ең соңында бірге дейін санайды.Әр тілде санаудың орнына «Ха - ха», «Хи- хи» деп айтады. 5 - тапсырма. Топтық жұмыс. Графикалық органайзерлердің көмегімен жүзеге асырылады. 1-топ. Төмендегі кестені пайдаланып, би мен шешенге тән ерекшеліктерін атап көрсету, ортақ қасиеттерді анықтау. 2-топ.Төмендегі кестені негізге ала отырып, сұраққа жауап беру. Пікірлерін нақты мысалдармен дәлелдеу. 3- топ. Би – шешендер сөзі мен бүгінгі біздің сөздеріміздің қандай айырмашылығы бар? Салыстыра отырып, өз бағасын беру. Дескриптор: - би мен шешенге тән ерекшеліктерін атап көрсетеді, ортақ қасиеттерді анықтай алады: -сұраққа жауап бере алады, пікірлерін нақты мысалдармен дәлелдей алады; - би – шешендер сөзі мен бүгінгі біздің сөздеріміздің айырмашылығын салыстыра отырып, өз бағасын бере алады; ҚБ: Гүлді ұсыну арқылы бағалаймын. Интербелсенді тақта «Қазақ әдебиеті» оқулығы, Алматы. «Мектеп» 2019ж. 22-27 беттер, А4 қағазы, түрлі – түсті маркерлер А4 қағазы, түрлі – түсті маркерлер	

Сабақтың ортасы (13.09)	Сабақтың тақырыбын жариялау. Мақсат пен бағалау критерийлерін оқушылармен бірге талқылау. Мұғалімнің кіріспе сөзі. Майқы би мен Мөңке бидің өмірі мен шығармашылығы жайлы оқушыларға түсінік беремін. 1 - тапсырма. Оқулықпен жұмыс. Майқы бидің нақыл сөздерін, Мөңке бидің шешендік сөзін оқу, сұрақтарға жауап беру, өзіндік пікірлерін айту. (Оқулықтан Майқы бидің нақыл сөздерін және Мөңке бидің шешендік сөздерін оқиды. Сұрақтарға жауап береді. Өзіндік пікірлерін айтады.) Дескриптор: -шешендік сөздің мағынасын түсінеді; -сұрақтарға жауап бере алады; -өзіндік пікірін дәлелдеп айта алады. ҚБ: Гүлді ұсыну арқылы бағалаймын. 2- тапсырма. Топтық жұмыс. Графикалық органайзерлердің көмегімен жүзеге асырылады. 1-топ. Кестені пайдаланып, Майқыға тән қасиеттерді санамалап айту. 2-топ. Төмендегі кестені пайдаланып, Мөңке кім? деген сұраққа жауап беру. 3-топ. «Қос диаграмма» кестесі арқылы Майқы би мен Мөңке бидің ұқсастығы мен айырмашылығын ажырату. Дескриптор: -Майқыға тән қасиеттерді санамалап айта алады. -Мөңке кім? деген сұраққа жауап бере алады. - Майқы мен Мөңке бидің ұқсастығы мен айырмашылығын ажыратып жаза алады. ҚБ «Екі жұлдыз, бір тілек» әдісі арқылы бағалауды жүзеге асырамын. 3- тапсырма. Жеке жұмыс. Айтылым. Майқы бидің «Қой асығы демеңіз, қолыңа жақса сақадай, жасы кіші демеңіз, ақылы жақса атадай» деген мақалды қалай түсінетіні туралы ойларын айту. Дескриптор: -Мақалдың мағынасын түсінеді; -Ойын еркін айта алады. ҚБ: «Қол шапалақтау» әдісі арқылы бағалаймын. 4- тапсырма. Жеке жұмыс. Жазылым. Мөңке бидің «Болашақты болжауы» шешендік сөзіндегі Ішінен шынтақ айналмау, бетінен алу, билігі жүрмеу тіркестерінің мағынасын ашып, түсіндіріп жазу. Дескриптор: - ойын жинақтай алады; - сөз тіркестерінің мағынасын аша алады; - түсіндіріп жаза алады. ҚБ: «Смайлик» арқылы бағалау. Сергіту сәті. «Бір – екі- үш- төрт- бес» әдісі арқылы жүзеге асырамын. Орындау шарты:Қатысушылардың бәрі бір мезгілде, алдымен оң қолын, сосын сол қолын жоғары қарай сермеп тұрып, бірден беске дейін санайды.Келес жолы төртке дейін, сосын үшке, сосын екіге дейін, ең соңында бірге дейін санайды.Әр тілде санаудың орнына «Ха - ха», «Хи- хи» деп айтады. 5 - тапсырма. Топтық жұмыс. Графикалық органайзерлердің көмегімен жүзеге асырылады. 1-топ. Төмендегі кестені пайдаланып, би мен шешенге тән ерекшеліктерін атап көрсету, ортақ қасиеттерді анықтау. 2- топ.Төмендегі кестені негізге ала отырып, сұраққа жауап беру. Пікірлерін нақты мысалдармен дәлелдеу. 3- топ. Би – шешендер сөзі мен бүгінгі біздің сөздеріміздің қандай айырмашылығы бар? Салыстыра отырып, өз бағасын беру. Дескриптор: - би мен шешенге тән ерекшеліктерін атап көрсетеді, ортақ қасиеттерді анықтай алады: -сұраққа жауап бере алады, пікірлерін нақты мысалдармен дәлелдей алады; - би – шешендер сөзі мен бүгінгі біздің сөздеріміздің айырмашылығын салыстыра отырып, өз бағасын бере алады; ҚБ: Гүлді ұсыну арқылы бағалаймын. Интербелсенді тақта «Қазақ әдебиеті» оқулығы, Алматы. «Мектеп» 2019ж. 22-27 беттер, А4 қағазы, түрлі – түсті маркерлер А4 қағазы, түрлі – түсті маркерлер Рефлексия «Білім теңізі» әдісі арқылы жүзеге асырамын. Орындау шарты:Тақырыпты жақсы меңгердім деген оқушылар өз қайықтарын «Білім теңізіне», ал өз біліміне сенімсіз оқушылар «Ереже шығанағында» қалады. Үй тапсырмасы. Мөңке бидің айтқан болжамдарды пайдалана отырып, «Менің заманымның келбеті» атты тақырыпта ой толғау жазу. Кері байланыс. «Шығу парағын» пайдаланып, төмендегі сұрақтарға жауап беріңдер. 1. Бүгін не үйрендің? 2. Тақырып бойынша қандай сұрақтарың бар? 3. Келесі сабақта қандай мәселелерге көңіл аудару керек?	
Сабақтың соңы (13.09)	Рефлексия «Білім теңізі» әдісі арқылы жүзеге асырамын. Орындау шарты:Тақырыпты жақсы меңгердім деген оқушылар өз қайықтарын «Білім теңізіне», ал өз біліміне сенімсіз оқушылар «Ереже шығанағында» қалады. Үй тапсырмасы. Мөңке бидің айтқан болжамдарды пайдалана отырып, «Менің заманымның келбеті» атты тақырыпта ой толғау жазу. Кері байланыс. «Шығу парағын» пайдаланып, төмендегі сұрақтарға жауап беріңдер. 1. Бүгін не үйрендің? 2. Тақырып бойынша қандай сұрақтарың бар? 3. Келесі сабақта қандай мәселелерге көңіл аудару керек?	

Рефлексия (13,09+С)	Рефлексия «Білім теңізі» әдісі арқылы жүзеге асырамын. Орындау шарты:Тақырыпты жақсы меңгердім деген оқушылар өз қайықтарын «Білім теңізіне», ал өз біліміне сенімсіз оқушылар «Ереже шығанағында» қалады. Үй тапсырмасы. Мөңке бидің айтқан болжамдарды пайдалана отырып, «Менің заманымның келбеті» атты тақырыпта ой толғау жазу. Кері байланыс. «Шығу парағын» пайдаланып, төмендегі сұрақтарға жауап беріңдер. 1. Бүгін не үйрендің? 2. Тақырып бойынша қандай сұрақтарың бар? 3. Келесі сабақта қандай мәселелерге көңіл аудару керек?	